

TURUN YLIOPISTO
Lääketieteellinen tiedekunta

LEHTINEN, SAARA: Lihavuuteen liittyvän hengitysvajauksen hoito
kaksoispaineventilaatiolla

Syventävien opintojen kirjallinen työ, 19 s., 2 liites.
Keuhkosairausoppi ja kliininen allergologia
Lokakuu 2016

Lihavuuteen liittyvä hengitysvajaus (obesity hypoventilation syndrome, OHS) on yksilöä ja yhteiskuntaa kuormittava sairaus, jonka esiintyvyyden ennustetaan kasvavan tulevaisuudessa, kun lihaviin ihmisten määrä kasvaa. Sairauden varhainen tunnistaminen ja tehokkaan hoidon aloittaminen on merkittävää kansantaloudelle. OHS:n patofysiologiset mekanismit ovat vielä osin tuntemattomat eikä täysin vakiintuneita hoitokäytäntöjä ole olemassa. Tässä kirjallisuuskatsauksessa arvioidaan lihavuuteen liittyvän hengitysvajauksen hoitoa kaksoispaineventilaatiolla analysoimalla aiheesta tehtyjä tutkimuksia. Tutkielmassa keskitytään selvittämään, mikä on kaksoispaineventilaation tämänhetkinen asema ja tehokkuus OHS:n nykyhoidossa.

Kirjallisuuskatsauksen aineisto käsittää 30 julkaisua, jotka on kerätty lääketieteellisestä tietokannasta, PubMedista, heinäkuussa 2016. Aineistoon otettiin kirjallisuushauista mukaan ne artikkelit, joissa käsiteltiin lihavuuteen liittyvän hengitysvajauksen hoitoa kaksoispaineventilaatiolla tai CPAP-laitteella (continuous positive airway pressure).

Kirjallisuuskatsauksen aineistoon pohjautuvan analyysin perusteella voidaan todeta, että kaksoispaineventilaatio on tehokas hoitomuoto lihavuuteen liittyvän hengitysvajauksen hoidossa. Tämänhetkisen tietämyksen mukaan se ei kuitenkaan ole CPAP-hoitoon verrattuna kiistatta ylivoimainen hoitomuoto potilailla, joilla on samanaikaisesti sekä obstruktiivinen uniapnea että OHS. Tutkimuksia ei ole tehty pelkkää lihavuuteen liittyvää hengitysvajasta sairastavilla potilailla, joten heidän hoidossaan kaksoispaineventilaation asema on epäselvä ja tutkimuksia tarvitaan tällaisella potilasaineistolla. Tutkimuksissa seuranta-ajat ovat olleet pääosin lyhyitä, joten hoitokäytäntöjen vakiinnuttamiseksi tarvitaan lisää tietoa hoitojen tuloksista ja eroista pitkäaikaiskäytössä. Hoitojen kehittämiseksi myös OHS:n patofysiologisia mekanismeja tulisi ymmärtää paremmin. Laittehoitojen lisäksi OHS:n hoidossa ovat avainasemassa elintavat. Tulevaisuuden haasteena on löytää hoitoa tarvitsevat OHS-potilaat ja aloittaa heille ajoissa asianmukainen hoito.

Avainsanat: lihavuuteen liittyvä hengitysvajaus, kaksoispaineventilaatio